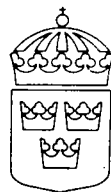

Regeringens proposition

1991/92:5

om godkännande av Esbokonventionen om
miljökonsekvensbeskrivningar i ett
gränsöverskridande sammanhang

Prop. 1991/92:5

Regeringen föreslår riksdagen att anta det förslag som har tagits upp i bifogade utdrag ur regeringsprotokollet den 29 augusti 1991.

På regeringens vägnar

Ingvar Carlsson

Birgitta Dahl

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att riksdagen godkänner Esbokonventionen om miljökonsekvensbeskrivningar i ett gränsöverskridande sammanhang. Konventionen undertecknades i februari 1991 i Esbo i Finland.

Enligt konventionen åtar sig de fördragsslutande parterna att förebygga, minska och kontrollera betydande skadlig gränsöverskridande miljöpåverkan från föreslagna verksamheter. Parterna skall också införa ett förfarande med miljökonsekvensbedömningar. För verksamheter som anges i en bilaga till konventionen och som kan antas förorsaka sådan skadlig påverkan skall upprättas miljökonsekvensbeskrivningar.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 29 augusti 1991

Närvarande: statsministern Carlsson, ordförande, och statsråden Göransson, Gradin, Dahl, R. Carlsson, Hellström, Johansson, G. Andersson, Lönnqvist, Freivalds, Löow, Persson, Sahlin, Larsson

Föredragande: statsrådet Dahl

Proposition om godkännande av Esbokonventionen om miljökonsekvensbeskrivningar i ett gränsöverskridande sammanhang

1 Inledning

Det är viktigt att uppnå ett ökat hänsynstagande till miljön och hushållningen med naturresurser när beslut fattas om olika exploateringsföretag och andra åtgärder som påverkar miljön. Sverige har därför infört lagstiftning om miljökonsekvensbeskrivningar som trätt i kraft den 1 juli 1991. Införandet av krav på miljökonsekvensbeskrivningar förbättrar möjligheterna att i ett tidigt skede bedöma konsekvenserna av en planerad anläggning eller verksamhet som kan antas få betydande påverkan på miljön.

Inom Förenta nationernas ekonomiska kommission för Europa (ECE) har en särskild arbetsgrupp utarbetat ett förslag till en konvention om miljökonsekvensbeskrivningar i ett gränsöverskridande sammanhang. Konventionen undertecknades i februari 1991 i Esbo, Finland, av Sverige samt av Albanien, Belgien, Bulgarien, Canada, Danmark, Finland, Frankrike, Förenta Staterna, Grekland, Irland, Island, Italien, Luxemburg, Nederländerna, Norge, Polen, Portugal, Rumänien, Spanien, Storbritannien, Tyskland, Sovjetrepubliken Ukraina, Ungern, Sovjetrepubliken Vitryssland, Österrike och EG.

2 Godkännande av Esbokonventionen

Mitt förslag: Riksdagen skall godkänna Esbokonventionen om miljökonsekvensbeskrivningar i ett gränsöverskridande sammanhang.

Skälen för mitt förslag: Regeringen beslöt den 7 februari 1991 att Sverige skulle underteckna konventionen, med förbehåll för ratifikation. Vid undertecknandet i Esbo avgavs en förklaring att Sverige kommer att tillämpa konventionen interimistiskt.

Konventionen träder i kraft först efter det att sexton stater eller organisationer ratificerat eller godkänt den. Innan ratificering sker bör konventionen underställas riksdagen för godkännande. Denna fråga behandlas i det följande.

Esbokonventionens huvudsakliga innehåll

Esbokonventionen om miljökonsekvensbeskrivningar i ett gränsöverskridande sammanhang består av en inledning och 20 artiklar samt sju bilagor (se bilaga).

I *inledningen* anges att parterna är medvetna om sambandet mellan ekonomisk verksamhet och dess miljökonsekvenser. Parterna bekräftar behovet av att säkerställa en miljöanpassad och hållbar utveckling och är fast beslutna att öka det internationella samarbetet när det gäller att bedöma miljöpåverkan, särskilt i ett gränsöverskridande sammanhang. Parterna inser behovet och vikten av att utveckla framåtsyftande miljöpolitiska strategier och att förebygga, minska och övervaka betydande skadlig inverkan på miljön i allmänhet och särskilt i ett gränsöverskridande sammanhang. Parterna är medvetna om behovet av att tydligt beakta miljöfaktorerna i ett tidigt skede i beslutsprocessen genom att använda miljökonsekvensbedömningar på alla administrativa nivåer. Sådana bedömningar är ett nödvändigt verktyg för att förbättra tillförlitligheten hos de uppgifter som presenteras för beslutsfattare så att miljöanpassade beslut kan fattas för att minimera skadlig påverkan, särskilt i ett gränsöverskridande sammanhang.

Artikel 1 innehåller definitioner. Konventionens allmänna villkor framgår av *artikel 2*. Enligt artikelns punkt 1 skall parterna vidta alla lämpliga och effektiva åtgärder för att förebygga, minska och kontrollera betydande skadlig gränsöverskridande miljöpåverkan från föreslagna verksamheter. Enligt punkt 2 skall parterna, genom rättsliga, administrativa eller andra åtgärder, införa ett förfarande avseende miljökonsekvensbedömningar beträffande verksamheter som anges i bilaga I till konventionen och som kan antas förorsaka sådan påverkan. Förfarandet skall tillåta medverkan från allmänheten och en miljökonsekvensbeskrivning enligt bilaga II till konventionen skall upprättas. Enligt punkt 3 skall den part inom vars område den föreslagna verksamhet skall ligga som kan antas förorsaka en betydande skadlig gränsöverskridande påverkan, säkerställa att en miljökonsekvensbedömning görs innan något beslut om verksamheten fattas. I punkt 4 anges att upphovsparten också skall underrätta de parter som kan utsättas för angiven påverkan. Parterna kan enligt punkt 5 även diskutera om verksamheter som inte är upptagna i bilaga I till konventionen bör behandlas som om de varit upptagna där. Enligt punkt 6 skall upphovsparten se till att allmänheten i området som kan antas bli utsatta för påverkan från en föreslagen verksamhet ges samma möjligheter som den egna allmänheten att delta i förfarandet avseende miljökonsekvensbedömningar. En miljökonsekvensbedömning skall enligt punkt 7 som ett minimikrav utföras på projektnivån av den föreslagna verksamheten.

Enligt *artikel 3* är den part inom vars område en föreslagen verksamhet som anges i bilaga I till konventionen skall ligga och som kan antas medföra

betydande skadlig gränsöverskridande påverkan skyldig att underrätta alla parter som kan tänkas bli utsatta för denna påverkan. Underrättelsen skall göras senast när den egna allmänheten underrättas. Underrättelsen skall bl.a. innehålla information om den föreslagna verksamheten inklusive alla tillgängliga uppgifter om dess förmodade gränsöverskridande påverkan. Den utsatta parten skall inom en viss tid som skall anges i underrättelsen svara om den avser att delta i förfarandet med en miljökonsekvensbedömning.

Om den utsatta parten meddelar att den vill delta skall punkt 5–8 i artikel 3 tillämpas vilket bl.a. innebär att de berörda parterna skall säkerställa att allmänheten i de områden hos den utsatta parten som sannolikt kommer att påverkas informeras och ges möjlighet att göra invändningar till upphovspartens ansvariga myndighet. Vidare skall då även artikel 4–7 tillämpas. I *artikel 4* anges bl.a. att den miljökonsekvensbeskrivning som upprättas skall som ett minimikrav innehålla de uppgifter som anges i bilaga II till konventionen. *Artikel 5* behandlar hur parterna skall samråda på grundval av miljökonsekvensbeskrivningen om bl.a. möjliga alternativ till den föreslagna verksamheten och möjligheter att minska betydande skadlig gränsöverskridande påverkan.

Enligt *artikel 6* skall parterna säkerställa att det i det slutliga beslutet om den föreslagna verksamheten tas vederbörlig hänsyn till bedömningarna i miljökonsekvensbeskrivningen, till de kommentarer som erhållits från allmänheten samt till resultatet av samrådet mellan parterna. Upphovsparten skall förse den utsatta parten med det slutliga beslutet om den föreslagna verksamheten tillsammans med de skäl och överväganden som beslutet grundar sig på. Om ytterligare uppgifter kommer fram innan arbetet påbörjas som inte var tillgängliga när beslutet togs och som i sak skulle ha kunnat påverkat detta skall de andra parterna meddelas om detta. Om någon berörd part begär det skall samråd äga rum beträffande frågan om beslutet bör ändras. Av *artikel 7* framgår att om någon part begär det skall en efterföljande analys göras.

Artikel 8 behandlar bilateralt och multilateralt samarbete. Enligt *artikel 9* skall parterna överväga att påbörja eller intensifiera särskilda forskningsprogram med syfte bl.a. att förbättra metoderna att bedöma påverkan från föreslagna verksamheter.

Artikel 11 handlar om parternas möten samt anger att parterna fortlöpande skall övervaka konventionens genomförande bl.a. genom att utbyta information.

I *artikel 13* anges vilka sekretariatsuppgifter ECEs exekutivsekreterare skall utföra. Ändringar av konventionen regleras i *artikel 14*.

Eventuella tvister skall parterna eftersträva att bilägga genom förhandlingar. Om detta inte uppnås skall tvisten, om parterna i densamma går med på det, hänskjutas till Internationella domstolen eller till skiljedom på de villkor som anges i bilaga VII till konventionen (*artikel 15*).

Protokollet innehåller i övrigt sedvanliga bestämmelser om undertecknande, ratifikation, anslutning och ikraftträdande m.m. (*artiklarna 16-18 och 20*). I *artikel 19* finns en bestämmelse om frånträdande.

Internationellt samarbete är en förutsättning för att förebygga, begränsa eller eliminera skadliga miljöeffekter. Detta gäller framför allt beträffande stora projekt som kan antas påverka miljön i flera länder. Föroreningar från andra länder är också ett allt större miljöproblem i Sverige.

Sverige har genom miljöskyddskonventionen år 1974 mellan Danmark, Finland, Norge och Sverige inlett ett samarbete på detta område med våra närmaste grannländer. Denna konvention (1974:prop. 59, JoU 15, rskr. 176, SÖ 1974:99) har i huvudsak följande innehåll.

Myndigheterna i de fyra staterna skall vid prövning av tillåtligheten av miljöskadlig verksamhet likställa störning som sådan verksamhet medför eller kan medföra i annan fördragsslutande stat med störning i det egna landet (art. 2). Konventionen är dock inte tillämplig i den mån miljöskadlig verksamhet regleras genom särskild överenskommelse mellan två eller flera fördragsslutande stater (art. 1).

Den som drabbas eller kan drabbas av störning från miljöskadlig verksamhet i någon annan av dessa fyra stater får föra talan hos domstol eller administrativa myndigheter i den staten beträffande verksamhetens tillåtlighet. Han får även föra talan om skadeförebyggande åtgärder och överklaga domstolens eller myndighetens beslut i samma utsträckning och under samma förutsättning som rättssubjekt i verksamhetslandet. Detta gäller även talan om ersättning för skada på grund av miljöskadlig verksamhet. Frågan om ersättning får inte bedömas efter regler som är oförmånligare för den skadelidande än verksamhetslandets ersättningsregler (art. 3).

I varje land skall en bevakningsmyndighet tillvarata allmänna miljöintressen i samband med störning från miljöskadlig verksamhet i någon av de andra staterna. Denna myndighet får föra talan i de andra staterna (art. 4). Sverige har utsett statens naturvårdsverk till bevakningsmyndighet.

Om domstol eller administrativ myndighet som prövar tillstånd till miljöskadlig verksamhet (prövningsmyndigheten) finner att verksamheten medför eller kan medföra störning av betydelse i någon av de andra staterna skall den, om kungörelse- eller utställningsförfarande tillämpas i dessa ärenden, bl.a. så snart som möjligt skicka ett exemplar av handlingarna i ärendet till bevakningsmyndigheten i andra staten för yttrande (art. 5). Prövningsmyndigheten skall på begäran av bevakningsmyndigheten, i den mån det överensstämmer med procedurreglerna i verksamhetslandet, förelägga den som söker tillstånd att lämna de ytterligare uppgifter, ritningar och tekniska beskrivningar som prövningsmyndigheten anser erforderliga för att bedöma verkningarna i det andra landet (art. 6). Bevakningsmyndigheten kan i den mån den anser det behövs av hänsyn till allmänna eller enskilda intressen tillkännage meddelanden från prövningsmyndigheten genom kungörelse i ortstidning eller på annat lämpligt sätt och i övrigt verkställa den utredning om verkningarna i det egna landet som den finner erforderlig (art. 7).

Artiklarna 1 – 13 i denna konvention skall enligt en särskild lag (1974:268) gälla som svensk lag.

Godkännande av Esbokkonventionen

Samarbetet inom Esbokkonventionen kommer ytterligare att förstärka våra möjligheter att i samarbete med andra länder minska skadlig påverkan på miljön. Konventionen väntas få särskild betydelse i arbetet med att återställa Östersjöns miljö. Inom Norden förstärker Esbokkonventionen de regler om miljösamarbete som redan gäller enligt den nordiska miljöskyddskonventionen.

Ett stort antal länder har enats om utformningen av konventionen som genom beslut vid undertecknandet omgående skall implementeras. Sverige bör snarast ratificera konventionen.

Genomförande av Esbokkonventionen

Lagstiftning om krav på miljökonsekvensbeskrivningar har införts som ett nytt 5 kap. i lagen (1987:12) om hushållning med naturresurser m.m. NRL (1990/91:prop. 90, BoU18, rskr. 342, SFS 1991:650). Enligt 5 kap. 1 § NRL skall en ansökan om tillstånd enligt 4 kap. NRL innehålla en miljökonsekvensbeskrivning. Vidare har i miljöskyddslagen (1969:387) och i vattenlagen (1983:291) införts krav på att en ansökan om tillstånd enligt dessa lagar också skall innehålla en miljökonsekvensbeskrivning.

Enligt 5 kap. 2 § NRL får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer föreskriva att det i ärenden enligt någon av de lagar som är anknutna till NRL skall upprättas en miljökonsekvensbeskrivning. Med stöd av detta har regeringen utfärdat förordningen (1991:738) om miljökonsekvensbeskrivningar. Där föreskrivs att det i ärenden om koncession enligt lagen (1985:620) om vissa torvfyndigheter, lagen (1902:71 s. 1), innefattande vissa bestämmelser om elektriska anläggningar och lagen (1978:160) om vissa rörledningar samt i ärenden om tillstånd till allmän flygplats enligt luftfartslagen (1957:297) skall till ansökan bifogas en miljökonsekvensbeskrivning. Vidare har i naturvårdsförordningen (1976:484) införts en bestämmelse att länsstyrelsen kan kräva att en miljökonsekvensbeskrivning skall upprättas i ärenden om tillstånd enligt naturvårdslagen (1964:822). Dessutom finns det sedan år 1987 krav i väglagen (1971:948) på att en arbetsplan som upprättas för byggande av väg skall innehålla en miljökonsekvensbeskrivning. Vägkungörelsen (1971:954) innehåller närmare föreskrifter om sådana miljökonsekvensbeskrivningar.

Detta innebär att det enligt svensk lagstiftning krävs eller kan krävas att en miljökonsekvensbeskrivning upprättas innan tillstånd ges för den typ av verksamhet som anges i bilaga I till konventionen och som är praktiskt tänkbara i Sverige. Vidare har vi genom lagstiftning år 1974 implementerat den då överenskomna miljöskyddskonventionen. De långtgående krav som ställs på bl.a. industrin i vårt land att minska sina utsläpp innebär att det inte bör uppkomma någon betydande skadlig gränsöverskridande miljöpåverkan från verksamheter belägna här. Regeringen bedömer därför att det för närvarande inte finns behov av att göra någon lagändring i anledning av godkännande av Esbokkonventionen. Däremot bör förordningen om miljökonsekvensbeskrivningar kompletteras med föreskrifter om kungörande m.m. som föranleds av konventionen. Dessa föreskrifter bör givetvis samordnas med det förfarande som gäller enligt 1974 års miljöskyddskonvention och de tillämpningsföreskrifter som meddelats till lagen (1974:268) i förordningen (1976:248). Jag avser att återkomma till regeringen med förslag i den frågan.

Statens naturvårdsverk bör, i likhet med vad som gäller enligt 1974 års miljöskyddskonvention, utses till ansvarig myndighet enligt Esbokkonventionen. Naturvårdsverket bör dock, med hänsyn till den ansvarsfördelning som gäl-

ler mellan naturvårdsverket och boverket beträffande miljökonsekvensbeskrivningar, utföra detta arbete i samråd med boverket.

Prop. 1991/92:5

3 Hemställan

Med hänvisning till vad jag nu har anfört hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen

att godkänna Esbokonventionen om miljökonsekvensbeskrivningar i ett gränsöverskridande sammanhang.

4 Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att anta det förslag som föredraganden har lagt fram.

Convention of Environmental Impact Assessment in a Transboundary Context

Preamble

The Parties to the Convention.

Aware of the interrelationship between economic activities and their environmental consequences,

Affirming the need to ensure environmentally sound and sustainable development,

Determined to enhance international co-operation in assessing environmental impact in particular in a transboundary context,

Mindful of the need and importance to develop anticipatory policies and of preventing, mitigating and monitoring significant adverse environmental impact in general and more specifically in a transboundary context,

Recalling the relevant provisions of the Charter of the United Nations, the Declaration of the Stockholm Conference on the Human Environment, the Final Act of the Conference on Security and Co-operation in Europe (CSCE) and the Concluding Documents of the Madrid and Vienna Meetings of Representatives of the Participating States of the CSCE,

Commending the ongoing activities of States to ensure that, through their national legal and administrative provisions and their national policies, environmental impact assessment is carried out,

Conscious of the need to give explicit consideration to environmental factors at an early stage in the decision – making process by applying environmental impact assessment, at all appropriate administrative levels, as a necessary tool to improve the quality of information presented to decision makers so that environmentally sound decisions can be made paying careful attention to minimizing significant adverse impact, particularly in a transboundary context,

Mindful of the efforts of international organizations to promote the use of environmental impact assessment both at the national and in-

Esbokonventionen om miljökonsekvensbeskrivningar i ett gränsöverskridande sammanhang

Inledning

Parterna i denna konvention,

som är medvetna om sambandet mellan ekonomisk verksamhet och dess miljökonsekvenser,

som bekräftar behovet av att säkerställa en miljöanpassad och hållbar utveckling,

som är fast beslutna att öka det internationella samarbetet när det gäller att bedöma miljöpåverkan, särskilt i ett gränsöverskridande sammanhang,

som inser behovet och vikten av att utveckla framåtsyftande miljöpolitiska strategier och att förebygga, minska och övervaka betydande skadlig inverkan på miljön i allmänhet och särskilt i ett gränsöverskridande sammanhang,

som erinrar sig de tillämpliga bestämmelserna i Förenta nationernas stadga, deklarationen från Stockholmskonferensen om den mänskliga miljön, slutdokumentet från konferensen om säkerhet och samarbete i Europa (CSCE) samt de avslutande dokumenten från mötena i Madrid och Wien med representanter från staterna inom CSCE,

som lovordar staternas pågående strävanden att genom lagar och andra författningar och politiska riktlinjer säkerställa att miljökonsekvensbedömningar görs,

som är medvetna om behovet av att tydligt beakta miljöfaktorerna i ett tidigt skede i beslutsprocessen genom att använda miljökonsekvensbedömningar på alla lämpliga administrativa nivåer som ett nödvändigt verktyg för att förbättra tillförlitligheten hos de uppgifter som presenteras för beslutsfattare så att miljöanpassade beslut kan fattas för att minimera skadlig påverkan, särskilt i ett gränsöverskridande sammanhang,

som är medvetna om de ansträngningar som internationella organisationer gör för att främja användandet av miljökonsekvensbe-

ternational levels, and taking into account work on environmental impact assessment carried out under the auspices of the United Nations Economic Commission for Europe, in particular results achieved by the Seminar on Environmental Impact Assessment (September 1987, Warsaw, Poland) as well as noting the Goals and Principles on environmental impact assessment adopted by the Governing Council of the United Nations Environment Programme, and the Ministerial Declaration on Sustainable Development (May 1990, Bergen, Norway),

Have agreed as follows:

Article 1 Definitions

For the purposes of this Convention,

(i) "Parties" means, unless the text otherwise indicates, the Contracting Parties to this Convention;

(ii) "Party of origin" means the Contracting Party or Parties to this Convention under whose jurisdiction a proposed activity is envisaged to take place;

(iii) "Affected Party" means the Contracting Party or Parties to this Convention likely to be affected by the transboundary impact of a proposed activity;

(iv) "Concerned Parties" means the Party of origin and the affected Party of an environmental impact assessment pursuant to this Convention;

(v) "Proposed activity" means any activity or any major change to an activity subject to a decision of a competent authority in accordance with an applicable national procedure;

(vi) "Environmental impact assessment" means a national procedure for evaluating the likely impact of a proposed activity on the environment;

(vii) "Impact" means any effect caused by a proposed activity on the environment including human health and safety, flora, fauna, soil, air, water, climate, landscape and historical monuments or other physical structures or the interaction among these factors; it also in-

dömningar både nationellt och internationellt och med beaktande av det arbete beträffande miljökonsekvensbedömningar som utförs inom Förenta nationernas ekonomiska kommission för Europa, särskilt de resultat som åstadkoms vid seminariet om miljökonsekvensbedömningar (september 1987, Warszawa, Polen) och de mål och principer om miljökonsekvensbedömningar som har antagits av styrelsen för Förenta nationernas miljövårdsprogram samt ministerdeklarationen om en hållbar utveckling (maj 1990, Bergen, Norge).

har kommit överens om följande.

Artikel 1 Definitioner

I denna konvention avses med

(i) "Parter", om texten inte anger något annat, de fördragsslutande parterna i denna konvention;

(ii) "Upphovspart" den eller de fördragsslutande parter i denna konvention under vars jurisdiktion en föreslagen verksamhet förutses äga rum;

(iii) "Utsatt part" den eller de fördragsslutande parter till denna konvention som sannolikt kommer att utsättas för gränsöverskridande påverkan från en föreslagen verksamhet;

(iv) "Berörda parter" upphovsparten och den utsatta parten i en miljökonsekvensbedömning i enlighet med denna konvention;

(v) "Föreslagen verksamhet" varje verksamhet eller större förändring i en verksamhet som är föremål för ett beslut av en ansvarig myndighet enligt ett tillämpligt nationellt förfarande;

(vi) "Miljökonsekvensbedömning" ett nationellt förfarande för att bedöma den sannolika påverkan på miljön från en föreslagen verksamhet;

(vii) "Påverkan" varje inverkan från en föreslagen verksamhet på miljön inklusive människors hälsa och säkerhet, flora, fauna, mark, luft, vatten, klimat, landskap och historiska monument eller andra materiella tillgångar eller på samspelet mellan dessa fakto-

cludes effects on cultural heritage or socio-economic conditions resulting from alterations to those factors;

(viii) "Transboundary impact" means any impact, not exclusively of a global nature, within an area under the jurisdiction of a Party caused by a proposed activity the physical origin of which is situated wholly or in part within the area under the jurisdiction of another Party;

(ix) "Competent authority" means the national authority or authorities designated by a Party as responsible for performing the tasks covered by this Convention and/or the authority or authorities entrusted by a Party with decision-making powers regarding a proposed activity;

(x) "The Public" means one or more natural or legal persons.

Article 2 General Provisions

1. The Parties shall, either individually or jointly, take all appropriate and effective measures to prevent, reduce and control significant adverse transboundary environmental impact from proposed activities.

2. Each Party shall take the necessary legal, administrative or other measures to implement the provisions of this Convention, including, with respect to proposed activities listed in Appendix I that are likely to cause significant adverse transboundary impact, the establishment of an environmental impact assessment procedure that permits public participation and preparation of the environmental impact assessment documentation described in Appendix II.

3. The Party of origin shall ensure that in accordance with the provisions of this Convention an environmental impact assessment is undertaken prior to a decision to authorize or undertake a proposed activity listed in Appendix I that is likely to cause a significant adverse transboundary impact.

4. The Party of origin shall, consistent with the provisions of this Convention, ensure that

rer; i begreppet innefattas också inverkan på kulturarvet eller samhällsekonomiska förhållanden som resultat av förändringar av ovan nämnda faktorer;

(viii) "Gränsöverskridande påverkan" varje påverkan, inte enbart av global natur, inom ett område under en parts jurisdiktion som orsakas av en föreslagen verksamhet vars källa är belägen helt eller delvis inom ett område under en annan parts jurisdiktion;

(ix) "Ansvarig myndighet" den eller de nationella myndigheter som utsetts av en part som ansvariga för att utföra de uppgifter som denna konvention omfattar och/eller den eller de myndigheter som en part har försett med beslutsbefogenheter avseende en föreslagen verksamhet;

(x) "Allmänheten" en eller flera fysiska eller juridiska personer.

Artikel 2 Allmänna villkor

1. Parterna skall, antingen individuellt eller tillsammans, vidta alla lämpliga och effektiva åtgärder för att förebygga, minska och kontrollera betydande skadlig gränsöverskridande miljöpåverkan från föreslagna verksamheter.

2. Varje part skall vidta nödvändiga rättsliga, administrativa eller andra åtgärder för att genomföra bestämmelserna i denna konvention, vilket innefattar, i fråga om verksamheter som anges i bilaga I och som kan antas förorsaka betydande skadlig gränsöverskridande påverkan, införandet av ett förfarande avseende miljökonsekvensbedömningar som tillåter medverkan från allmänheten och upprättandet av en miljökonsekvensbeskrivning i enlighet med bilaga II.

3. Upphovsparten skall säkerställa att, i överensstämmelse med bestämmelserna i denna konvention, en miljökonsekvensbedömning görs innan ett beslut fattas om att godkänna eller inleda en föreslagen verksamhet som anges i bilaga I och som kan antas förorsaka en betydande skadlig gränsöverskridande påverkan.

4. Upphovsparten skall, i enlighet med bestämmelserna i denna konvention, säkerställa

affected Parties are notified of a proposed activity listed in Appendix I that is likely to cause a significant adverse transboundary impact.

5. Concerned Parties shall, at the initiative of any such Party, enter into discussions on whether one or more proposed activities not listed in Appendix I is or are likely to cause a significant adverse transboundary impact and thus should be treated as if it or they were so listed. Where those Parties so agree, the activity or activities shall be thus treated. General guidance for identifying criteria to determine significant adverse impact is set forth in Appendix III.

6. The Party of origin shall provide, in accordance with the provisions of this Convention, an opportunity to the public in the areas likely to be affected to participate in relevant environmental impact assessment procedures regarding proposed activities and shall ensure that the opportunity provided to the public of the affected Party is equivalent to that provided to the public of the Party of origin.

7. Environmental impact assessments as required by this Convention shall, as a minimum requirement, be undertaken at the project level of the proposed activity. To the extent appropriate, the Parties shall endeavour to apply the principles of environmental impact assessment to policies, plans and programmes.

8. The provisions of this Convention shall not affect the right of Parties to implement national laws, regulations, administrative provisions or accepted legal practices protecting information the supply of which would be prejudicial to industrial and commercial secrecy or national security.

9. The provisions of this Convention shall not affect the right of particular Parties to implement, by bilateral or multilateral agreement where appropriate, more stringent measures than those of this Convention.

10. The provisions of this Convention shall not prejudice any obligations of the Parties under international law with regard to activities

att utsatta parter underrättas om en föreslagen verksamhet som anges i bilaga I och som kan antas förorsaka en betydande skadlig gränsöverskridande påverkan.

5. Berörda parter skall, på initiativ av någon av dem, inleda diskussioner om det kan antas att en eller flera föreslagna verksamheter, som inte är upptagna på listan i bilaga I, kommer att förorsaka en betydande skadlig gränsöverskridande påverkan och därför bör behandlas som om den eller de hade varit upptagna på listan. När parterna kommer överens om detta skall verksamheten eller verksamheterna behandlas på sådant sätt. Generella riktlinjer beträffande kriterier för att kunna bestämma betydande skadlig påverkan finns i bilaga III.

6. Upphovsparten skall, i enlighet med bestämmelserna i denna konvention, sörja för att allmänheten i de områden som kan antas bli utsatta ges en möjlighet att delta i tillämpliga förfaranden avseende miljökonsekvensbedömningar beträffande föreslagna verksamheter och skall säkerställa att den möjlighet som ges den utsatta partens allmänhet är likvärdig med den som erbjuds upphovspartens allmänhet.

7. Miljökonsekvensbedömningar som erfordras enligt denna konvention skall, som ett minimikrav, utföras när den föreslagna verksamheten är på projektnivån. Parterna skall i skälig utsträckning sträva efter att tillämpa principerna om miljökonsekvensbedömningar även på politiska riktlinjer, planer och program.

8. Bestämmelserna i denna konvention skall inte begränsa parternas rätt att införa nationella lagar, förordningar, administrativa föreskrifter eller vedertagna rättsliga åtgärder för att skydda uppgifter vars tillhandahållande skulle kunna skada industri- och affärshemligheter eller nationell säkerhet.

9. Bestämmelserna i denna konvention skall inte begränsa parternas rätt att, genom bilaterala eller multilaterala avtal där det är lämpligt, införa strängare regler än de som förekommer i denna konvention.

10. Bestämmelserna i denna konvention skall inte utgöra ett hinder för någon av parterna med avseende på deras förpliktelser en-

having or likely to have a transboundary impact.

Article 3 Notification

1. For a proposed activity listed in Appendix I that is likely to cause a significant adverse transboundary impact, the Party of origin shall, for the purposes of ensuring adequate and effective consultations under Article 5, notify any Party which it considers may be an affected Party as early as possible and no later than when informing its own public about that proposed activity.

2. This notification shall contain, *inter alia*:

(a) Information on the proposed activity, including any available information on its possible transboundary impact;

(b) The nature of the possible decision; and

(c) An indication of a reasonable time within which a response under paragraph 3 of this Article is required, taking into account the nature of the proposed activity;

and may include the information set out in paragraph 4 of this Article.

3. The affected Party shall respond to the Party of origin within the time specified in the notification, acknowledging receipt of the notification, and shall indicate whether it intends to participate in the environmental impact assessment procedure.

4. If the affected Party indicates that it does not intend to participate in the environmental impact assessment procedure, or if it does not respond within the time specified in the notification, the provisions in paragraphs 5, 6, 7 and 8 of this Article and in Articles 4 to 7 will not apply. In such circumstances the right of a Party of origin to determine whether to carry out an environmental impact assessment on the basis of its national law and practice is not prejudiced.

ligt folkrätten avseende verksamheter som har eller kan antas ha en gränsöverskridande påverkan.

Artikel 3 Underrättelse

1. För en föreslagen verksamhet som anges i bilaga I och som kan antas förorsaka en betydande skadlig gränsöverskridande påverkan skall upphovsparten, med syftet att säkerställa tillräckliga och effektiva överläggningar i enlighet med artikel 5, underrätta varje part som den anser kan vara en utsatt part så tidigt som möjligt och inte senare än när allmänheten i det egna landet informeras om den föreslagna verksamheten.

2. Denna underrättelse skall innehålla, bland annat,

(a) information om den föreslagna verksamheten inklusive alla tillgängliga uppgifter om dess förmodade gränsöverskridande påverkan,

(b) redovisning av det sannolika beslutets beskaffenhet, och

(c) angivande av en rimlig tid inom vilken ett svar erfordras enligt punkt 3 i denna artikel, med hänsyn till den föreslagna verksamhetens karaktär,

och kan innefatta den information som avses i punkt 4 i denna artikel.

3. Den utsatta parten skall svara upphovsparten inom den tid som anges i underrättelsen, bekräfta mottagandet av underrättelsen och uppges om man avser att delta i förfarandet avseende en miljökonsekvensbedömning.

4. Om den utsatta parten uppger att den inte avser att delta i förfarandet med en miljökonsekvensbedömning, eller om den inte svarar inom den tid som anges i underrättelsen, gäller inte bestämmelserna i punkt 5, 6, 7 och 8 i denna artikel och inte heller artikel 4 – 7. Under sådana omständigheter finns det inget hinder för upphovsparten att utöva sin rätt att besluta huruvida den skall göra en miljökonsekvensbedömning i enlighet med egen nationell lagstiftning och praxis.

5. Upon receipt of a response from the affected Party indicating its desire to participate in the environmental impact assessment procedure, the Party of origin shall, if it has not already done so, provide to the affected Party:

(a) Relevant information regarding the environmental impact assessment procedure, including an indication of the time schedule for transmittal of comments; and

(b) Relevant information on the proposed activity and its possible significant adverse transboundary impact.

6. An affected Party shall, at the request of the Party of origin, provide the latter with reasonably obtainable information relating to the potentially affected environment under the jurisdiction of the affected Party, where such information is necessary for the preparation of the environmental impact assessment documentation. The information shall be furnished promptly and, as appropriate, through a joint body where one exists.

7. When a Party considers that it would be affected by a significant adverse transboundary impact of a proposed activity listed in Appendix I, and when no notification has taken place in accordance with paragraph I of this Article, the concerned Parties shall, at the request of the affected Party, exchange sufficient information for the purposes of holding discussions on whether there is likely to be a significant adverse transboundary impact. If those Parties agree that there is likely to be a significant adverse transboundary impact, the provisions of this Convention shall apply accordingly. If those Parties cannot agree whether there is likely to be a significant adverse transboundary impact, any such Party may submit that question to an inquiry commission in accordance with the provisions of Appendix IV to advise on the likelihood of significant adverse transboundary impact, unless they agree on another method of settling this question.

8. The concerned Parties shall ensure that the public of the affected Party in the areas likely to be affected be informed of, and be provided with possibilities for making comments or objections on, the proposed activity, and

5. Efter mottagande av svar att den utsatta parten vill delta i förfarandet med en miljökonsekvensbedömning, skall upphovsparten om det inte redan är gjort, förse den utsatta parten med

(a) relevant information beträffande förfarandet med en miljökonsekvensbedömning inbefattande angivande av tidsschemat för överlämnande av synpunkter och

(b) relevant information om den föreslagna verksamheten och dess sannolika betydande skadliga gränsöverskridande påverkan.

6. En utsatt part skall, på begäran av upphovsparten, i rimlig utsträckning förse den senare med tillgängliga uppgifter avseende den eventuellt påverkade miljön under den utsatta partens jurisdiktion, där sådana uppgifter är nödvändiga för att upprätta miljökonsekvensbeskrivningen. Informationen skall levereras omgående och, om det är lämpligt, genom ett gemensamt organ där ett sådant finns.

7. När en part anser att den kan bli utsatt för en betydande skadlig gränsöverskridande påverkan från en föreslagen verksamhet upptagen i bilaga I, och när inte någon underrättelse har gjorts i enlighet med punkt 1 i denna artikel, skall de berörda parterna, på begäran av den utsatta parten, utbyta tillräcklig information för att kunna föra diskussioner om det kan antas att det blir en betydande skadlig gränsöverskridande påverkan. Om dessa parter kommer överens om att det kan antas bli en betydande skadlig gränsöverskridande påverkan, skall bestämmelserna i denna konvention tillämpas. Om dessa parter inte kan komma överens om huruvida det kan antas bli en betydande skadlig gränsöverskridande påverkan, får varje sådan part hänskjuta frågan till en undersökningskommission i enlighet med bestämmelserna i bilaga IV, som lämnar råd om sannolikheten för betydande skadlig gränsöverskridande påverkan, om parterna inte enas om ett annat sätt att lösa denna fråga.

8. De berörda parterna skall säkerställa att allmänheten i de områden hos den utsatta parten som kan antas bli påverkade skall informeras om den föreslagna verksamheten och ges möjlighet att göra kommentarer eller invänd-

for the transmittal of these comments or objections to the competent authority of the Party of origin, either directly to this authority or, where appropriate, through the Party of origin.

Article 4 Preparation of the Environmental Impact Assessment Documentation

1. The environmental impact assessment documentation to be submitted to the competent authority of the Party of origin shall contain, as a minimum, the information described in Appendix II.

2. The Party of origin shall furnish the affected Party, as appropriate through a joint body where one exists, with the environmental impact assessment documentation. The concerned Parties shall arrange for distribution of the documentation to the authorities and the public of the affected Party in the areas likely to be affected and for the submission of comments to the competent authority of the Party of origin, either directly to this authority or, where appropriate, through the Party of origin within a reasonable time before the final decision is taken on the proposed activity.

Article 5 Consultations on the Basis of the Environmental Impact Assessment Documentation

The party of origin shall, after completion of the environmental impact assessment documentation, without undue delay enter into consultations with the affected Party concerning, *inter alia*, the potential transboundary impact of the proposed activity and measures to reduce or eliminate its impacts. Consultations may relate to:

(a) Possible alternatives to the proposed activity, including the no-action alternative and possible measures to mitigate significant adverse transboundary impact and to monitor the effects of such measures at the expense of the Party of origin;

(b) Other forms of possible mutual assistance in reducing any significant adverse transboundary impact of the proposed activity; and

ningar och att dessa kommentarer eller inläggningar skall vidarebefordras till upphovspartens ansvariga myndighet, antingen direkt till denna myndighet eller, där det är lämpligt, via upphovsparten.

Artikel 4 Upprättande av miljökonsekvensbeskrivningen

1. Miljökonsekvensbeskrivningen som skall överlämnas till den ansvariga myndigheten hos upphovsparten skall, som ett minimikrav, innehålla de uppgifter som anges i bilaga II.

2. Upphovsparten skall överlämna miljökonsekvensbeskrivningen till den utsatta parten, lämpligen via ett gemensamt organ om ett sådant existerar. De berörda parterna skall se till att beskrivningen distribueras till myndigheterna och allmänheten i de områden hos den utsatta parten som kan antas bli påverkade och att kommentarer vidarebefordras till den ansvariga myndigheten hos upphovsparten, antingen direkt till denna myndighet eller, när det är lämpligt, genom upphovsparten inom rimlig tid innan det slutliga beslutet fattas om den föreslagna verksamheten.

Artikel 5 Samråd på grundval av miljökonsekvensbeskrivningen

Upphovsparten skall efter färdigställandet av miljökonsekvensbeskrivningen utan onödig fördröjning inleda samråd med den utsatta parten angående, *bland annat*, den föreslagna verksamhetens eventuella gränsöverskridande påverkan och åtgärder för att reducera eller eliminera denna påverkan. Samråd kan avse

(a) möjliga alternativ till den föreslagna verksamheten, inklusive alternativet att inte vidta någon åtgärd, och möjliga åtgärder för att minska betydande skadlig gränsöverskridande påverkan och att övervaka effekterna av sådana åtgärder på upphovspartens bekostnad,

(b) andra former av möjligt ömsesidigt bistånd för att reducera betydande skadlig gränsöverskridande påverkan från den planerade verksamheten, och

(c) Any other appropriate matters relating to the proposed activity.

The Parties shall agree, at the commencement of such consultations, on a reasonable time – frame for the duration of the consultation period. Any such consultations may be conducted through an appropriate joint body, where one exists.

Article 6 Final Decision

1. The Parties shall ensure that, in the final decision on the proposed activity, due account is taken of the outcome of the environmental impact assessment, including the environmental impact assessment documentation, as well as the comments thereon received pursuant to Articles 3, paragraph 8 and Article 4, paragraph 2, and the outcome of the consultations as referred to in Article 5.

2. The Party of origin shall provide to the affected Party the final decision on the proposed activity along with the reasons and considerations on which it was based.

3. If additional information on the significant transboundary impact of a proposed activity, which was not available at the time a decision was made with respect to that activity and which could have materially affected the decision, becomes available to a concerned Party before work on that activity commences, that Party shall immediately inform the other concerned Party or Parties. If one of the concerned Parties so requests, consultations shall be held as to whether the decision needs to be revised.

Article 7 Post-project Analysis

1. The concerned Parties, at the request of any such party, shall determine whether, and if so to what extent, a post-project analysis shall be carried out, taking into account the likely significant adverse transboundary impact of the activity for which an environmental impact assessment has been undertaken pursuant to this Convention. Any post-project analysis undertaken shall include, in particular, the surveil-

(c) varje annan lämplig åtgärd som kan hänföras till den föreslagna verksamheten.

Parterna skall i början av sådant samråd komma överens om en rimlig tidsram för samrådsperioden. Sådant samråd kan ske genom ett gemensamt organ, om ett sådant existerar.

Artikel 6 Slutligt beslut

1. Parterna skall säkerställa att det i det slutliga beslutet om den föreslagna verksamheten tas vederbörlig hänsyn till såväl resultatet av miljökonsekvensbedömningen, inklusive miljökonsekvensbeskrivningen, som till de kommentarer angående detta som erhållits i enligt med artikel 3.8 och 4.2 samt till resultatet av samrådet enligt artikel 5.

2. Upphovsparten skall förse den utsatta parten med det slutliga beslutet om den föreslagna verksamheten tillsammans med de skäl och överväganden som beslutet grundar sig på.

3. Om ytterligare uppgifter avseende betydande skadlig gränsöverskridande påverkan av en planerad verksamhet, som inte var tillgängliga vid tidpunkten för beslut om denna verksamhet och som i sak skulle ha kunnat påverka beslutet, blir tillgänglig för en berörd part innan arbetet med verksamheten påbörjas, skall denna part omedelbart informera den andra berörda parten eller de andra berörda parterna. Om någon av de berörda parterna så begär, skall samråd äga rum beträffande frågan om beslutet behöver ändras.

Artikel 7 Efterföljande analys

1. De berörda parterna skall, om någon part så begär, besluta om och i så fall i vilken omfattning, en efterföljande analys skall utföras där hänsyn tas till den sannolika betydande skadliga gränsöverskridande påverkan som den verksamhet kommer att orsaka för vilken en miljökonsekvensbedömning har gjorts i enlighet med denna konvention. Varje efterföljande analys skall särskilt innefatta utförd

lance of the activity and the determination of any adverse transboundary impact. Such surveillance and determination may be undertaken with a view to achieving the objectives listed in Appendix V.

2. When, as a result of post-project analysis, the Party of origin or the affected Party has reasonable grounds for concluding that there is a significant adverse transboundary impact or factors have been discovered which may result in such an impact, it shall immediately inform the other Party. The concerned Parties shall then consult on necessary measures to reduce or eliminate the impact.

Article 8 Bilateral and Multilateral Co-operation

The Parties may continue existing or enter into new bilateral or multilateral agreements or other arrangements in order to implement their obligations under this Convention. Such agreements or other arrangements may be based on the elements listed in Appendix VI.

Article 9 Research Programmes

The Parties shall give special consideration to the setting up, or intensification of, specific research programmes aimed at:

(a) Improving existing qualitative and quantitative methods for assessing the impacts of proposed activities;

(b) Achieving a better understanding of cause-effect relationships and their role in integrated environmental management;

(c) Analysing and monitoring the efficient implementation of decisions on proposed activities with the intention of minimizing or preventing impacts;

(d) Developing methods to stimulate creative approaches in the search for environmentally sound alternatives to proposed activities, production and consumption patterns;

(e) Developing methodologies for the application of the principles of environmental impact assessment at the macro-economic level.

The results of the programmes listed above shall be exchanged by the Parties.

övervakning av verksamheten och fastställande av varje skadlig gränsöverskridande påverkan. Sådan övervakning och sådant fastställande kan företas med syftet att uppnå de mål som finns angivna i bilaga V.

2. När upphovsparten eller den utsatta parten, som resultat av en efterföljande analys, har rimliga skäl att dra slutsatsen att det föreligger en betydande skadlig gränsöverskridande påverkan eller att faktorer har upptäckts som kan orsaka sådan påverkan, skall den parten omedelbart informera den andra parten. De berörda parterna skall sedan överlägga om nödvändiga åtgärder för att reducera eller eliminera denna påverkan.

Artikel 8 Bilateralt och multilateralt samarbete

Parterna får bibehålla existerande avtal eller träffa nya bilaterala eller multilaterala avtal eller andra överenskommelser för att uppfylla sina åtaganden enligt denna konvention. Sådana avtal eller överenskommelser får baseras på de faktorer som anges i bilaga VI.

Artikel 9 Forskningsprogram

Parterna skall särskilt överväga att påbörja eller intensifiera särskilda forskningsprogram med syfte att

(a) förbättra befintliga kvalitativa och kvantitativa metoder för att bedöma påverkan från föreslagna verksamheter,

(b) uppnå en bättre förståelse av förhållandet orsak – verkan och den roll detta har i det samlade miljöarbetet,

(c) analysera och övervaka det ändamålsenliga genomförandet av beslut om föreslagna verksamheter med syftet att minimera eller förebygga påverkan,

(d) utveckla metoder för att stimulera nya angreppssätt i sökandet efter miljövänliga alternativ till föreslagna verksamheter, produktion och konsumtionsmönster,

(e) utveckla metoder för att tillämpa principerna om miljökonsekvensbedömningar på den makro-ekonomiska nivån.

Resultaten från ovan nämnda program skall utbytas mellan parterna.

Article 10 Status of the Appendices

The Appendices attached to this Convention form an integral part of the Convention.

Article 11 Meeting of Parties

1. The Parties shall meet, so far as possible, in connection with the annual sessions of the Senior Advisers to ECE Governments on Environmental and Water Problems. The first meeting of the Parties shall be convened not later than one year after the date of the entry into force of this Convention. Thereafter, meetings of the Parties shall be held at such other times as may be deemed necessary by a meeting of the Parties, or at the written request of any Party, provided that, within six months of the request being communicated to them by the secretariat, it is supported by at least one third of the Parties.

2. The parties shall keep under continuous review the implementation of the Convention, and, with this purpose in mind, shall:

(a) Review the policies and methodological approaches to environmental impact assessment by the Parties with a view to further improving environmental impact assessment procedures in a transboundary context;

(b) Exchange information regarding experience gained in concluding and implementing bilateral and multilateral agreements or other arrangements regarding the use of environmental impact assessment in a transboundary context to which one or more of the Parties are party;

(c) Seek, where appropriate, the services of competent international bodies and scientific committees in methodological and technical aspects pertinent to the achievement of the purposes of this Convention;

(d) At their first meeting, consider and by consensus adopt rules of procedure for their meetings;

(e) Consider and, where necessary, adopt proposals for amendments to this Convention;

(f) Consider and undertake any additional action that may be required for the achievement of the purposes of this Convention.

Artikel 10 Bilagornas status

Bilagorna till denna konvention skall utgöra en integrerad del av konventionen.

Artikel 11 Parternas möten

1. Parterna skall i möjligaste mån mötas i samband med den årliga session som chefskonsulter vid ECEs miljö- och vattenkommitté samlas till. Det första mötet med parterna skall sammankallas senast ett år efter det datum då denna konvention träder i kraft. Därefter skall möten hållas med parterna vid de andra tidpunkter som parterna vid ett möte kan komma att bedöma nödvändigt eller efter skriftlig hemställan av någon part, förutsatt att hemställan inom sex månader efter det att sekretariatet tillställt parterna densamma stöds av minst en tredjedel av parterna.

2. Parterna skall fortlöpande övervaka konventionens genomförande och skall utifrån detta syfte

(a) granska parternas riktlinjer och metoder för miljökonsekvensbedömningar med syfte att ytterligare förbättra förfarandet avseende miljökonsekvensbedömningar i ett gränsöverskridande sammanhang,

(b) utbyta information om erfarenheter som har erhållits vid slutande och genomförande av bilaterala och multilaterala avtal eller andra överenskommelser avseende användningen av miljökonsekvensbedömningar i ett gränsöverskridande sammanhang där en eller flera av parterna är part,

(c) inhämta råd och anvisningar, när det är lämpligt, från behöriga internationella organisationer och vetenskapliga kommittéer när det gäller metodiska och tekniska aspekter som är relevanta för att uppnå syftena med denna konvention,

(d) vid sitt första möte, överväga och enhälligt anta regler för förfarandet vid sina möten,

(e) överväga och, om nödvändigt, anta förslag till ändringar av denna konvention,

(f) överväga och vidta varje ytterligare åtgärd som kan erfordras för att uppnå denna konventions syften.

Article 12 Right to Vote

1. Each Party to this Convention shall have one vote.

2. Except as provided for in paragraph 1 of this Article, regional economic integration organizations, in matters within their competence, shall exercise their right to vote with a number of votes equal to the number of their member States which are Parties to the Convention. Such organizations shall not exercise their right to vote if their member States exercise theirs, and vice versa.

Article 13 Secretariat

The Executive Secretary of the Economic Commission for Europe shall carry out the following secretariat functions:

(a) The convening and preparing of meetings of the Parties;

(b) The transmission of reports and other information received in accordance with the provisions of this Convention to the Parties; and

(c) The performance of other functions as may be provided for in this Convention or as may be determined by the Parties.

Article 14 Amendments to the Convention

1. Any Party may propose amendments to this Convention.

2. Proposed amendments shall be submitted in writing to the secretariat, which shall communicate them to all Parties. The proposed amendments shall be discussed at the next meeting of the Parties, provided these proposals have been circulated by the secretariat to the Parties at least ninety days in advance.

3. The Parties shall make every effort to reach agreement on any proposed amendment to this Convention by consensus. If all efforts at consensus have been exhausted, and no agreement reached, the amendment shall as a last resort be adopted by a three-fourths majority vote of the Parties present and voting at the meeting.

Artikel 12 Rösträtt

1. Varje part i denna konvention skall ha en röst.

2. Med undantag för bestämmelsen i punkt 1 i denna artikel, skall regionala organisationer för ekonomisk integration i angelägenheter inom sina kompetensområden utöva sin rätt att rösta med ett antal röster som motsvarar antalet medlemsstater i vederbörande organisation som är parter i konventionen. Sådana organisationer skall inte utöva sin rätt att rösta om deras medlemsstater utövar sin röst rätt och vice versa.

Artikel 13 Sekretariat

Exekutivsekreteraren för Ekonomiska kommissionen för Europa skall utföra följande sekretariatsuppgifter:

(a) sammankalla och förbereda parternas möten,

(b) till parterna vidarebefordra rapporter och övrig information som erhållits i enlighet med bestämmelserna i denna konvention, och

(c) utföra andra uppgifter som kan vara angivna i denna konvention eller som kan komma att beslutas av parterna.

Artikel 14 Ändringar i konventionen

1. Varje part får föreslå ändringar i denna konvention.

2. Föreslagna ändringar skall överlämnas i skriftlig form till sekretariatet, som skall vidarebefordra förslagen till alla parter. De föreslagna ändringarna skall diskuteras vid parternas nästa möte under förutsättning att sekretariatet har skickat ut förslagen till parterna senast nittio dagar före mötet.

3. Parterna skall bemöda sig till det yttersta om att komma fram till ett enhälligt beslut beträffande varje föreslagen ändring av denna konvention. Om alla bemödanden att nå ett enhälligt beslut har uttömts och ingen enighet har uppnåtts, skall ändringen i sista hand antas med tre fjärdedels majoritet av de vid mötet närvarande och röstande parterna.

4. Amendments to this Convention adopted in accordance with paragraph 3 of this Article shall be submitted by the Depositary to all Parties for ratification, approval or acceptance. They shall enter into force for Parties having ratified, approved or accepted them on the ninetieth day after the receipt by the Depositary of notification of their ratification, approval or acceptance by at least three fourth of these Parties. Thereafter they shall enter into force for any other Party on the ninetieth day after that Party deposits its instrument of ratification, approval or acceptance of the amendments.

5. For the purpose of this Article. "Parties present and voting" means Parties present and casting an affirmative or negative vote.

6. The voting procedure set forth in paragraph 3 of this Article is not intended to constitute a precedent for future agreements negotiated within the Economic Commission for Europe.

Article 15 Settlement of Disputes

1. If a dispute arises between two or more Parties about the interpretation or application of this Convention, they shall seek a solution by negotiation or by any other method of dispute settlement acceptable to the parties to the dispute.

2. When signing, ratifying, accepting, approving or acceding to this Convention, or at any time thereafter, a Party may declare in writing to the Depositary that for a dispute not resolved in accordance with paragraph 1 of this Article, it accepts one or both of the following means of dispute settlement as compulsory in relation to any Party accepting the same obligation;

(a) Submission of the dispute to the International Court of Justice;

(b) Arbitration in accordance with the procedure set out in Appendix VII.

3. If the parties to the dispute have accepted both means of dispute settlement referred to in paragraph 2 of this Article, the dispute may

4. Ändringar av denna konvention som antagits i enlighet med punkt 3 i denna artikel skall av depositarien underställas samtliga parter för ratificering, godkännande eller godtagande. För parter som har ratificerat, godkänt eller godtagit dem träder de i kraft den nittionde dagen efter det att depositarien mottagit underrättelse om ratificering, godkännande eller godtagande från åtminstone tre fjärdedelar av dessa parter. Därefter träder de i kraft för varje annan part den nittionde dagen efter det att denna part deponerat sitt instrument avseende ratificering, godkännande eller godtagande av ändringarna.

5. I denna artikel avses med "närvarande och röstande parter" parter som är närvarande och avger en jaröst eller nejröst.

6. Omröstningsförfarandet enligt punkt 3 i denna artikel är inte avsett att utgöra ett prejudikat för framtida avtal inom Ekonomiska kommissionen för Europa.

Artikel 15 Biläggande av tvister

1. Om en tvist uppstår mellan två eller flera parter om tolkningen eller tillämpningen av denna konvention, skall de eftersträva en lösning genom förhandlingar eller någon annan metod för att bilägga tvisten som parterna i tvisten kan acceptera.

2. Vid undertecknandet, ratificeringen, godtagandet eller godkännandet av eller vid anslutningen till denna konvention eller vid någon senare tidpunkt kan en part skriftligen deklarera för depositarien att man för en tvist som inte har lösts enligt punkt 1 i denna artikel accepterar ett eller båda av följande sätt att lösa konflikter som obligatoriskt i förhållande till varje annan part som erkänner samma förpliktelse:

(a) hänskjutande av tvisten till Internationella domstolen och/eller,

(b) skiljedom i enlighet med de förfaranden som anges i bilaga VII.

3. Om de tvistande parterna har godkänt båda sätten att lösa tvister som anges i punkt 2 i denna artikel får tvisten hänskjutas endast till

be submitted only to the International Court of Justice, unless the parties agree otherwise.

Article 16 Signature

This Convention shall be open for signature at Espoo (Finland) from 25 February to 1 March 1991 and thereafter at the United Nations Headquarters in New York until 2 September 1991 by the member States of the Economic Commission for Europe as well as States having consultative status with the Economic Commission for Europe pursuant to paragraph 8 of the Economic and Social Council resolution 36 (IV) of 28 March 1947, and by regional economic integration organizations constituted by sovereign States members of the Economic Commission for Europe to which their member States have transferred competence in respect of matters governed by this Convention, including the competence to enter into treaties in respect of these matters.

Article 17 Ratification, Acceptance, Approval and Accession

1. This Convention shall be subject to ratification, acceptance or approval by signatory States and regional economic integration organizations.

2. This Convention shall be open for accession as from 3 September 1991 by the States and organizations referred to in Article 16.

3. The instruments of ratification, acceptance, approval or accession shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations, who shall perform the functions of Depositary.

4. Any organization referred to in Article 16 which becomes Party to this Convention without any of its member States being a Party shall be bound by all the obligations under the Convention. In the case of such organizations, one or more of whose member States is a Party to the Convention, the organization and its member States shall decide on their respective responsibilities for the performance of their

Internationella domstolen, om inte parterna kommer överens om något annat.

Artikel 16 Undertecknande

Denna konvention skall vara öppen för undertecknande i Esbo (Finland) från den 25 februari till den 1 mars 1991 och därefter i Förenta nationernas högkvarter i New York till den 2 september 1991 av stater som är medlemmar av Ekonomiska kommissionen för Europa liksom av stater som har konsultativ status vid Ekonomiska kommissionen för Europa i enlighet med punkt 8 i Ekonomiska och sociala rådets resolution 36 (IV) den 28 mars 1947, och av regionala organisationer för ekonomisk integration sammansatta av suveräna stater som är medlemmar av Ekonomiska kommissionen för Europa till vilka dess medlemsstater har gett behörighet avseende frågor som regleras i denna konvention, inklusive behörigheten att ingå avtal avseende dessa frågor.

Artikel 17 Ratificering, godtagande, godkännande och anslutning

1. Denna konvention skall ratificeras, godtagas eller godkännas av de undertecknande staterna och av regionala organisationer för ekonomisk integration.

2. Denna konvention skall vara öppen för anslutning från den 3 september 1991 för de stater och organisationer som avses i artikel 16.

3. Instrument avseende ratificering, godtagande, godkännande eller anslutning skall deponeras hos Förenta nationernas generalsekreterare, som skall vara depositarie.

4. Varje organisation som avses i artikel 16 som blir part i denna konvention utan att någon av dess medlemsstater är part skall vara bunden av samtliga åtaganden enligt denna konvention. Om en eller flera av medlemsstaterna i en sådan organisation är part i konventionen, skall organisationen och dess medlemsstater besluta om vars och ens ansvar för fullgörandet av sina åtaganden enligt konven-

obligations under this Convention. In such cases, the organization and the member States shall not be entitled to exercise rights under the Convention concurrently.

5. In their instruments of ratification, acceptance, approval or accession, the regional economic integration organizations referred to in Article 16 shall declare the extent of their competence with respect to the matters governed by the Convention. These organizations shall also inform the Depositary of any relevant modification to the extent of their competence.

Article 18 Entry into Force

1. This Convention shall enter into force on the ninetieth day after the date of deposit of the sixteenth instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

2. For the purposes of paragraph 1 of this Article, any instrument deposited by a regional economic organization shall not be counted as additional to those deposited by States members of such an organization.

3. For each State or organization referred to in Article 16 which ratifies, accepts or approves this Convention or accedes thereto after the deposit of the sixteenth instrument of ratification, acceptance, approval or accession, this Convention shall enter into force on the ninetieth day after the date of deposit by such State or organization of its instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

Article 19 Withdrawal

At any time after four years from the date on which this Convention has come into force with respect to a Party, that Party may withdraw from the Convention by giving written notification to the Depositary. Any such withdrawal shall take effect on the ninetieth day after the date of its receipt by the Depositary. Any such withdrawal shall not affect the application of Articles 3 to 6 of the Convention

tionen. I sådana fall får organisationen och dess medlemsstater inte utöva rättigheter enligt konventionen samtidigt.

5. Regionala organisationer för ekonomisk integration som avses i artikel 16 skall i sina instrument rörande ratificering, godtagande, godkännande eller anslutning uppge omfattningen av sin behörighet i ärenden som regleras av konventionen. Dessa organisationer skall också underrätta depositarien om relevanta förändringar i omfattningen av deras behörighet.

Artikel 18 Ikraftträdande

1. Denna konvention träder i kraft den nittionde dagen efter depositionen av det sextonde instrumentet avseende ratificering, godtagande, godkännande eller anslutning.

2. Med avseende på punkt 1 i denna artikel skall ett instrument som deponerats av en regional organisation för ekonomisk integration inte räknas som ett tillägg till dem som deponerats av medlemsstater i en sådan organisation.

3. För varje stat eller organisation som avses i artikel 16 som ratificerar, godtar eller godkänner denna konvention eller ansluter sig till den efter depositionen av det sextonde instrumentet avseende ratificering, godtagande, godkännande eller anslutning, träder konventionen i kraft den nittionde dagen efter det datum då en sådan stat eller organisation deponerat sitt instrument avseende ratificering, godtagande, godkännande eller anslutning.

Artikel 19 Frånträdande

En part får när som helst efter utgången av fyra år räknat från dagen för denna konventions ikraftträdande för parten i fråga frånträda konventionen genom skriftlig underrättelse till depositarien. Varje sådant frånträdande träder i kraft nittio dagar efter det att depositarien mottagit underrättelsen. Ett sådant frånträdande skall inte påverka tillämpningen av artiklarna 3 till 6 i konventionen av-

to a proposed activity in respect of which a notification has been made pursuant to Article 3, paragraph 1, or a request has been made pursuant to Article 3, paragraph 7, before such withdrawal took effect.

Article 20 Authentic Texts

The original of this Convention, of which the English, French and Russian texts are equally authentic, shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, being duly authorized thereto, have signed this Convention.

DONE at Espoo (Finland), this twenty-fifth day of February one thousand nine hundred and ninety-one.

Appendix I List of Activities

1. Crude oil refineries (excluding undertakings manufacturing only lubricants from crude oil) and installations for the gasification and liquefaction of 500 tonnes or more of coal or bituminous shale per day.

2. Thermal power stations and other combustion installations with a heat output of 300 megawatts or more and nuclear power stations and other nuclear reactors (except research installations for the production and conversion of fissionable and fertile materials, whose maximum power does not exceed 1 kilowatt continuous thermal load).

3. Installations solely designed for the production or enrichment of nuclear fuels, for the reprocessing of irradiated nuclear fuels or for the storage, disposal and processing of radioactive waste.

4. Major installations for the initial smelting of cast-iron and steel and for the production of non-ferrous metals.

5. Installations for the extraction of asbestos and for the processing and transformation of asbestos and products containing asbestos; for asbestos-cement products, with an annual production of more than 20,000 tonnes finished product; for friction material, with an annual production of more than 50 tonnes finished

seende en föreslagen verksamhet, där en underrättelse har gjorts i enlighet med artikel 3.1 eller en begäran har gjorts i enlighet med artikel 3.7 innan frånträdan trädde i kraft.

Artikel 20 Autentiska texter

Originalen av denna konvention, där de engelska, franska och ryska texterna äger lika giltighet, skall deponeras hos Förenta nationernas generalsekreterare.

Till bekräftelse härav har undertecknade, därtill vederbörligen befullmäktigade, undertecknat denna konvention.

Som skedde i Esbo (Finland) den 25 februari 1991.

Bilaga I Förteckning över verksamheter

1. Råoljeraffinaderier (utom fabriker som enbart tillverkar smörjmedel av råolja) och anläggningar för förgasning eller kondensering av minst 500 ton stenkolk eller bituminös skiffer per dag.

2. Värmekraftverk och andra förbränningsanläggningar med en värmeproduktion på 300 megawatt eller mer samt kärnkraftverk och andra kärnreaktorer (utom forskningsanläggningar som producerar och omvandlar klyvbara och fertila material och vilkas maximala kapacitet inte överstiger 1 kilowatt kontinuerlig termisk last).

3. Anläggningar som enbart är avsedda för framställning eller anrikning av kärnbränsle, för upparbetning av utbränt kärnbränsle eller för lagring, slutförvaring eller behandling av radioaktivt avfall.

4. Stora integrerade anläggningar för primärsmältning av gjutjärn och stål och för produktion av andra icke-järnhaltiga metaller.

5. Anläggningar för utvinning av asbest samt för behandling och omvandling av asbest och produkter som innehåller asbest; beträffande produkter av asbestcement med en årlig produktion av mer än 20 000 ton färdiga produkter, beträffande friktionsmaterial med en årlig produktion av mer än 50 ton färdiga pro-

product; and for other asbestos utilization of more than 200 tonnes per year.

6. Integrated chemical installations.
7. Construction of motorways, express roads (*) and lines for long-distance railway traffic and of airports with a basic runway length of 2,100 metres or more.
8. Large diameter oil and gas pipelines.
9. Trading ports and also inland waterways and ports for inland-waterway traffic which permit the passage of vessels of over 1,350 tonnes.
10. Waste-disposal installations for the incineration, chemical treatment or landfill of toxic and dangerous wastes.
11. Large dams and reservoirs.
12. Groundwater abstraction activities in cases where the annual volume of water to be abstracted amounts to 10 million cubic metres or more.
13. Pulp and paper manufacturing of 200 air-dried metric tonnes or more per day.
14. Major mining, on-site extraction and processing of metal ores or coal.
15. Offshore hydrocarbon production.
16. Major storage facilities for petroleum, petrochemical and chemical products.
17. Deforestation of large areas.

(*) For the purposes of this Convention:

"Motorway" means a road specially designed and built for motor traffic, which does not serve properties bordering on it, and which:

(a) Is provided, except at special points or temporarily, with separate carriageways for the two directions of traffic, separated from each other by a dividing strip not intended for traffic or, exceptionally, by other means;

(b) Does not cross at level with any road, railway or tramway track, or footpath; and

(c) Is specially sign-posted as a motorway.
"Express road" means a road reserved for motor traffic accessible only from interchanges or controlled junctions and on which, in particular, stopping and parking are prohibited on the running carriageway(s).

duktör och beträffande annan asbestanvändning med en årlig förbrukning av mer än 200 ton.

6. Integrerade kemiska anläggningar.
7. Anläggning av motorvägar, motortrafikleder (*), järnvägslinjer för fjärrtrafik samt flygplatser med en banlängd av 2 100 meter eller mer.
8. Rörledningar för olja och gas med stor diameter.
9. Hamnar liksom inre vattenvägar och insjöhamnar som medger trafik med fartyg på mer än 1 350 ton.
10. Anläggningar för omhändertagande av giftigt och farligt avfall genom förbränning, kemisk behandling eller deponering.
11. Stora dammar och reservoarer.
12. Grundvattenuttag med en årlig uttagsvolym på minst 10 miljoner kubikmeter.
13. Tillverkning av minst 200 ton torkad pappersmassa och papper per dag.
14. Stora gruvprojekt, utvinning och bearbetning på platsen av metallhaltiga malmer eller kol.
15. Utvinning av kolväte till havs.
16. Stora lager för olja, petrokemiska- och kemiska produkter.
17. Avverkning av stora skogsområden.

(*) I denna konvention avses med:

"Motorväg" en väg som är speciellt utformad och byggd för motortrafik och som inte tjänar de fastigheter som gränsar till vägen samt

(a) är försedd med, utom på speciella platser eller tillfälligt, skilda körbanor i båda trafikriktningarna, skilda åt med en avskiljande remsa som inte är avsedd för trafik eller i undantagsfall, på annat sätt,

(b) inte har korsningar i plan med några vägar, järnvägar eller spårvagnsspår eller gångstigar, och

(c) är särskilt skyltad som en motorväg.
"Motortrafikled" en väg enbart tillgänglig för motortrafik från trafikplatser i flera plan eller övervakade vägkorsningar och på vilken det särskilt är förbjudet att stanna eller parkera på körbanan.

Appendix II Content of the Environmental Impact Assessment Documentation

Information to be included in the environmental impact assessment documentation shall, as a minimum, contain, in accordance with Article 4:

(a) A description of the proposed activity and its purpose;

(b) A description, where appropriate, of reasonable alternatives (for example, locational or technological) to the proposed activity and also the no-action alternative;

(c) A description of the environment likely to be significantly affected by the proposed activity and its alternatives;

(d) A description of the potential environmental impact of the proposed activity and its alternatives and an estimation of its significance;

(e) A description of mitigation measures to keep adverse environmental impact to a minimum;

(f) An explicit indication of predictive methods and underlying assumptions as well as the relevant environmental data used;

(g) An identification of gaps in knowledge and uncertainties encountered in compiling the required information;

(h) Where appropriate, an outline for monitoring and management programmes and any plans for post-project analysis; and

(i) A non-technical summary including a visual presentation as appropriate (maps, graphs, etc.).

Appendix III General Criteria to Assist in the Determination of the Environmental Significance of Activities Not Listed in Appendix I

1. In considering proposed activities to which Article 2, paragraph 5, applies, the concerned Parties may consider whether the activity is likely to have a significant adverse transboundary impact in particular by virtue of one or more of the following criteria:

Bilaga II Innehåll i miljökonsekvensbeskrivningen

Miljökonsekvensbeskrivningen skall som ett minimikrav i enlighet med artikel 4 innehålla följande uppgifter:

(a) en beskrivning av den föreslagna verksamheten och dess syfte;

(b) en beskrivning, vid behov, av rimliga alternativ (t.ex. avscende lokalisering eller teknisk utformning) till den föreslagna verksamheten samt även alternativet att inte vidta någon åtgärd;

(c) en beskrivning av den miljö som kan antas bli utsatt för betydande påverkan från den föreslagna verksamheten och dess alternativ;

(d) en beskrivning av förväntad miljöpåverkan från den föreslagna verksamheten och dess alternativ samt en uppskattning av denna påverkan;

(e) en beskrivning av åtgärder för att minska den skadliga miljöpåverkan till ett minimum;

(f) ett tydligt angivande av de prognosmetoder, antaganden och relevanta miljödata som har använts;

(g) en identifiering av kunskapsluckor och osäkerheter som påträffats vid sammanställningen av de erforderliga uppgifterna;

(h) när det är lämpligt, ett förslag till övervaknings- och driftsprogram samt planer för en efterföljande analys; och

(i) en icke-teknisk sammanfattning med en lämplig visuell presentation (kartor, grafik etc.).

Bilaga III Allmänna kriterier för att fastställa betydelsen för miljön av verksamheter som inte är upptagna i bilaga I

1. Vid överväganden beträffande föreslagna verksamheter för vilka artikel 2.5 skall tillämpas bör de berörda parterna överväga om det kan antas att verksamheten kommer att få en betydande skadlig gränsöverskridande påverkan särskilt utifrån ett eller flera av följande kriterier:

(a) *Size*: proposed activities which are large for the type of the activity;

(b) *Location*: proposed activities which are located in or close to an area of special environmental sensitivity or importance (such as wetlands designated under the Ramsar Convention, national parks, nature reserves, sites of special scientific interest, or sites of archaeological, cultural or historical importance); also, proposed activities in locations where the characteristics of proposed development would be likely to have significant effects on the population;

(c) *Effects*: proposed activities with particularly complex and potentially adverse effects, including those giving rise to serious effects on humans or on valued species or organisms, those which threaten the existing or potential use of an affected area and those causing additional loading which cannot be sustained by the carrying capacity of the environment.

2. The concerned Parties shall consider for this purpose proposed activities which are located close to an international frontier as well as more remote proposed activities which could give rise to significant transboundary effects far removed from the site of development.

Appendix IV Inquiry Procedure

1. The requesting Party or Parties shall notify the secretariat that it or they submit(s) the question of whether a proposed activity listed in Appendix I is likely to have a significant adverse transboundary impact to an inquiry commission established in accordance with the provisions of this Appendix. This notification shall state the subject-matter of the inquiry. The secretariat shall notify immediately all Parties to this Convention of this submission.

2. The inquiry commission shall consist of three members. Both the requesting party and the other party to the inquiry procedure shall appoint a scientific or technical expert, and the two experts so appointed shall designate by

(a) *Storlek*: föreslagna verksamheter som är av stor omfattning för denna typ av verksamhet;

(b) *Lokalisering*: föreslagna verksamheter som är lokaliserade i eller nära ett område som är särskilt känsligt eller betydelsefullt ur miljösynpunkt (t.ex. våtmarker utsedda i enlighet med Ramsarkonventionen, nationalparker, naturreservat, platser av speciellt vetenskapligt intresse eller platser som är viktiga ur arkeologisk, kulturell eller historisk synpunkt); samt föreslagna verksamheter som lokaliseras så att typen av föreslagen verksamhet troligen kan innebära betydande effekter för befolkningen;

(c) *Effekter*: föreslagna verksamheter med särskilt komplicerade och potentiella skadliga effekter inklusive sådana som ger upphov till allvarliga verkningar på människor eller på värdefulla arter eller organismer, sådana som hotar nuvarande eller framtida användning av ett utsatt område och sådana som orsakar ytterligare belastning som miljön inte tål.

2. De berörda parterna skall för detta ändamål överväga föreslagna verksamheter som är lokaliserade nära en internationell gräns liksom mer avlägset belägna föreslagna verksamheter som kan orsaka betydande gränsöverskridande påverkan långt från platsen för exploatering.

Bilaga IV Undersökningsförfarande

1. Den eller de parter som hänskjuter frågan huruvida det kan antas att en föreslagen verksamhet som anges i bilaga I kommer att få en betydande skadlig gränsöverskridande påverkan till en undersökningskommission upprättad i enlighet med bestämmelserna i denna bilaga skall också underrätta sekretariatet om detta. I underrättelsen skall anges vilken fråga undersökningen skall avse. Sekretariatet skall omedelbart underrätta alla parter i konventionen om detta hänskjutande.

2. Undersökningskommissionen skall bestå av tre ledamöter. Den part som begär undersökning och den andra parten i undersökningsförfarandet skall vardera utse en vetenskaplig eller teknisk expert, och de två på detta sätt ut-

common agreement the third expert, who shall be the president of the inquiry commission. The latter shall not be a national of one of the parties to the inquiry procedure, nor have his or her usual place of residence in the territory of one of these parties, nor be employed by any of them, nor have dealt with the matter in any other capacity.

3. If the president of the inquiry commission has not been designated within two months of the appointment of the second expert, the Executive Secretary of the Economic Commission for Europe shall, at the request of either party, designate the president within a further two-month period.

4. If one of the parties to the inquiry procedure does not appoint an expert within one month of its receipt of the notification by the secretariat, the other party may inform the Executive Secretary of the Economic Commission for Europe, who shall designate the president of the inquiry commission within a further two-month period. Upon designation, the president of the inquiry commission shall request the party which has not appointed an expert to do so within one month. After such a period, the president shall inform the Executive Secretary of the Economic Commission for Europe, who shall make this appointment within a further two-month period.

5. The inquiry commission shall adopt its own rules of procedure.

6. The inquiry commission may take all appropriate measures in order to carry out its functions.

7. The parties to the inquiry procedure shall facilitate the work of the inquiry commission and, in particular, using all means at their disposal, shall:

(a) Provide it with all relevant documents, facilities and information; and

(b) Enable it, where necessary, to call witnesses or experts and receive their evidence.

8. The parties and the experts shall protect the confidentiality of any information they receive in confidence during the work of the inquiry commission.

sedda experterna skall gemensamt utse den tredje experten som skall vara ordförande i undersökningskommissionen. Den senare skall inte vara medborgare hos någon som är part i undersökningen och inte heller vara permanent bosatt inom något av dessa parter territorier, vara anställd av någon av dem eller ha befattat sig med frågan i någon annan egenskap.

3. Om ordföranden i undersökningskommissionen inte har utsetts inom två månader från det att den andra experten har utsetts, skall exekutivsekreteraren för Ekonomiska kommissionen för Europa, på begäran av någondera parten, utse ordföranden inom en tvåmånadersperiod.

4. Om en av parterna i undersökningsförandet inte utser en expert inom en månad från mottagandet av underrättelsen från sekretariatet kan den andra parten informera exekutivsekreteraren för Ekonomiska kommissionen för Europa, som då skall utse ordföranden i undersökningskommissionen inom två månader. Efter att ordföranden i undersökningskommissionen blivit utsedd skall han anmoda den part som inte har utsett en expert att göra detta inom en månad. Efter utgången av denna period skall ordföranden underrätta exekutivsekreteraren för Ekonomiska kommissionen för Europa, som skall göra denna utnämning inom en tvåmånadersperiod.

5. Undersökningskommissionen skall anta sina egna procedurregler.

6. Undersökningskommissionen bör vidta alla lämpliga åtgärder för att genomföra sitt uppdrag.

7. Parterna i undersökningsförandet skall underlätta undersökningskommissionens arbete och särskilt, genom att använda alla tillgängliga medel

(a) förse den med alla relevanta dokument, hjälpmedel och information, och

(b) möjliggöra för den att vid behov kalla vittnen eller experter för att få ta del av deras utsagor.

8. Parterna och experterna skall skydda alla konfidentiella uppgifter som de erhåller i förtroende under den tid som undersökningskommissionen arbetar.

9. If one of the parties to the inquiry procedure does not appear before the inquiry commission or fails to present its case, the other party may request the inquiry commission to continue the proceedings and to complete its work. Absence of a party or failure of a party to present its case shall not constitute a bar to the continuation and completion of the work of the inquiry commission.

10. Unless the inquiry commission determines otherwise because of the particular circumstances of the matter, the expenses of the inquiry commission, including the remuneration of its members, shall be borne by the parties to the inquiry procedure in equal shares. The inquiry commission shall keep a record of all its expenses, and shall furnish a final statement thereof to the parties.

11. Any Party having an interest of a factual nature in the subject-matter of the inquiry procedure, and which may be affected by an opinion in the matter, may intervene in the proceedings with the consent of the inquiry commission.

12. The decisions of the inquiry commission on matters of procedure shall be taken by majority vote of its members. The final opinion of the inquiry commission shall reflect the view of the majority of its members and shall include any dissenting view.

13. The inquiry commission shall present its final opinion within two months of the date on which it was established unless it finds it necessary to extend this time limit for a period which should not exceed two months.

14. The final opinion of the inquiry commission shall be based on accepted scientific principles. The final opinion shall be transmitted by the inquiry commission to the parties to the inquiry procedure and to the secretariat.

9. Om någon av parterna i undersökningsförfarandet inte inställer sig hos undersökningskommissionen eller inte lyckas framställa sin sak, kan den andra parten begära att undersökningskommissionen fortsätter förfarandet och avslutar sitt arbete. En parts frånvaro eller en parts misslyckande med sin framställning av saken skall inte utgöra ett hinder för att fortsätta och fullfölja undersökningskommissionens arbete.

10. Om inte undersökningskommissionen beslutar annat på grund av särskilda omständigheter, skall undersökningskommissionens utgifter, inklusive ersättning till ledamöterna, bäras till lika delar av parterna i undersökningsförfarandet. Undersökningskommissionen skall bokföra alla sina utgifter och tillställa parterna slutredovisning över dessa.

11. Varje part som har ett sakligt intresse i den fråga som behandlas i undersökningsförfarandet och som kan påverkas av ett utlåtande i frågan, kan intervensera i proceduren med tillstånd från undersökningskommissionen.

12. Undersökningskommissionens beslut rörande procedurfrågor skall fattas med majoritetsbeslut. Undersökningskommissionens slutliga utlåtande skall redovisa majoritetens åsikt och innefatta varje avvikande åsikt.

13. Undersökningskommissionen skall presentera sitt slutliga utlåtande inom två månader från den dag då den bildades, om den inte finner det nödvändigt att förlänga tidsperioden med högst två månader.

14. Undersökningskommissionens slutliga utlåtande skall baseras på erkända vetenskapliga principer. Undersökningskommissionen skall vidarebefordra sitt slutliga utlåtande till parterna i undersökningsförfarandet och till sekretariatet.

Appendix V Post-project Analysis

Objectives include:

(a) Monitoring compliance with the conditions as set out in the authorization or appro-

Bilaga V Efterföljande analys

Målen innefattar följande:

(a) kontroll av att de villkor som anges i tillståndsbeslutet eller godkännandet av verk-

val of the activity and the effectiveness of mitigation measures;

(b) Review of an impact for proper management and in order to cope with uncertainties;

(c) Verification of past predictions in order to transfer experience to future activities of the same type.

Appendix VI Elements for Bilateral and Multilateral Co-operation

1. Concerned Parties may set up, where appropriate, institutional arrangements or enlarge the mandate of existing institutional arrangements within the framework of bilateral and multilateral agreements in order to give full effect to this Convention.

2. Bilateral and multilateral agreements or other arrangements may include:

(a) Any additional requirements for the implementation of this Convention, taking into account the specific conditions of the subregion concerned;

(b) Institutional, administrative and other arrangements, to be made on a reciprocal and equivalent basis;

(c) Harmonization of their policies and measures for the protection of the environment in order to attain the greatest possible similarity in standards and methods related to the implementation of environmental impact assessment;

(d) Developing, improving, and/or harmonizing methods for the identification, measurement, prediction and assessment of impacts, and for post-project analysis;

(e) Developing and/or improving methods and programmes for the collection, analysis, storage and timely dissemination of comparable data regarding environmental quality in order to provide input into environmental impact assessment;

(f) The establishment of threshold levels and more specified criteria for defining the significance of transboundary impacts related to the location, nature or size of proposed activities, for which environmental impact assessment in accordance with the provisions of this

samheten uppfylls samt av effektiviteten hos åtgärderna för att minska påverkan,

(b) undersökning av en påverkan med syftet att korrigera driftsförhållanden och att reda ut det som är osäkert,

(c) bekräftelse av tidigare påståenden för att kunna överföra erfarenheterna till framtida verksamheter av samma typ.

Bilaga VI Faktorer som främjar ett bilateralt och multilateralt samarbete

1. Berörda parter får vid behov inrätta institutionella arrangemang eller utöka befintliga myndiganden inom ramarna för bilaterala och multilaterala överenskommelser för att ge denna konvention full effekt.

2. Bilaterala och multilaterala överenskommelser eller andra arrangemang får innefatta

(a) ytterligare krav på genomförandet av denna konvention, med hänsyn till de speciella förhållandena i det berörda området,

(b) institutionella, administrativa och andra arrangemang som skall vara reciproka och likvärdiga,

(c) harmonisering av politik och åtgärder för att skydda miljön i syfte att få största möjliga likformighet avseende standarder och metoder vid genomförande av miljökonsekvensbedömningar,

(d) utveckling, förbättring och/eller harmonisering av metoder för identifiering, mätning, förutbestämning och bedömning av påverkan samt för uppföljande analyser,

(e) utveckling och/eller förbättring av metoder och program för insamling, analys, lagring och lämplig spridning av jämförbara data beträffande miljö kvalitet med syfte att tillhandahålla uppgifter för miljökonsekvensbedömning,

(f) fastställandet av tröskelvärden och mer specificerade kriterier för att definiera betydelsen av gränsöverskridande påverkan i relation till lokalisering, typ och storlek avseende föreslagen verksamhet för vilken miljökonsekvensbedömning skall utföras i enlighet med

Convention shall be applied; and the establishment of critical loads of transboundary pollution;

(g) Undertaking, where appropriate, joint environmental impact assessment, development of joint monitoring programmes, intercalibration of monitoring devices and harmonization of methodologies with a view to rendering the data and information obtained compatible.

Appendix VII Arbitration

1. The claimant Party or Parties shall notify the secretariat that the Parties have agreed to submit the dispute to arbitration pursuant to Article 15, paragraph 2, of this Convention. The notification shall state the subject-matter of arbitration and include, in particular, the Articles of this Convention, the interpretation or application of which are at issue. The secretariat shall forward the information received to all Parties to this Convention.

2. The arbitral tribunal shall consist of three members. Both the claimant Party or Parties and the other Party or Parties to the dispute shall appoint an arbitrator, and the two arbitrators so appointed shall designate by common agreement the third arbitrator, who shall be the president of the arbitral tribunal. The latter shall not be a national of one of the parties to the dispute, nor have his or her usual place of residence in the territory of one of these parties, nor be employed by any of them, nor have dealt with the case in any other capacity.

3. If the president of the arbitral tribunal has not been designated within two months of the appointment of the second arbitrator, the Executive Secretary of the Economic Commission for Europe shall, at the request of either party to the dispute, designate the president within a further two-month period.

4. If one of the parties to the dispute does not appoint an arbitrator within two months of the receipt of the request, the other party may inform the Executive Secretary of the Economic Commission for Europe, who shall design-

bestämmelserna i denna konvention och fastställandet av kritiska belastningsgränser för gränsoverskridande föroreningar,

(g) vid behov åtagande av gemensamma miljökonsekvensbedömningar, utveckling av gemensamma övervakningsprogram, interkalibrering av mätutrustning och samordning av metodik med syfte att framställa mätdata och information som är kompatibla.

Bilaga VII Skiljedom

1. Kärandeparten eller kärandeparterna skall underrätta sekretariatet om att parterna har kommit överens om att hänskjuta tvisten till skiljedom i enlighet med artikel 15.2 i denna konvention. I underrättelsen skall anges vilken fråga skiljedomen skall avse och de artiklar i denna konvention, vars tolkning eller tillämpning är omstridd skall särskilt inkluderas. Sekretariatet skall vidarebefordra den sålunda erhållna informationen till alla parter i denna konvention.

2. Skiljedomstolen skall bestå av tre ledamöter. Kärandeparten eller kärandeparterna och den andra parten eller parterna i tvisten skall utnämna en skiljedomare och de två sålunda utnämnda skiljedomarna skall gemensamt utse den tredje, som skall vara skiljedomstolens ordförande. Den senare skall inte vara medborgare i något land som är part i tvisten och inte heller vara stadigvarande bosatt inom någon av dessa parters territorier, vara anställd av någon av dem eller ha befattat sig med målet i någon annan egenskap.

3. Om skiljedomstolens ordförande inte har utsetts inom två månader efter utnämmandet av den andre skiljedomaren, skall exekutivsekreteraren för Ekonomiska kommissionen för Europa på begäran av endera parten i tvisten utse ordföranden inom en tvåmånadersperiod.

4. Om en av parterna i tvisten inte utnämner en skiljedomare inom två månader efter mottagandet av anmodan kan den andra parten underrätta exekutivsekreteraren för Ekonomiska kommissionen för Europa, som skall

nate the president of the arbitral tribunal within a further two-month period. Upon designation, the president of the arbitral tribunal shall request the party which has not appointed an arbitrator to do so within two months. After such a period, the president shall inform the Executive Secretary of the Economic Commission for Europe, who shall make this appointment within a further two-month period.

5. The arbitral tribunal shall render its decision in accordance with international law and in accordance with the provisions of this Convention.

6. Any arbitral tribunal constituted under the provisions set out herein shall draw up its own rules of procedure.

7. The decisions of the arbitral tribunal, both on procedure and on substance, shall be taken by majority vote of its members.

8. The tribunal may take all appropriate measures in order to establish the facts.

9. The parties to the dispute shall facilitate the work of the arbitral tribunal and, in particular, using all means at their disposal, shall:

(a) Provide it with all relevant documents, facilities and information; and

(b) Enable it, where necessary, to call witnesses or experts and receive their evidence.

10. The parties and the arbiters shall protect the confidentiality of any information they receive in confidence during the proceedings of the arbitral tribunal.

11. The arbitral tribunal may, at the request of one of the parties, recommend interim measures of protection.

12. If one of the parties to the dispute does not appear before the arbitral tribunal or fails to defend its case, the other party may request the tribunal to continue the proceedings and to render its final decision. Absence of a party or failure of a party to defend its case shall not constitute a bar to the proceedings. Before rendering its final decision, the arbitral tribunal must satisfy itself that the claim is well founded in fact and law.

13. The arbitral tribunal may hear and determine counter-claims arising directly out of the subject-matter of the dispute.

utse skiljedomstolens ordförande inom ytterligare en tvåmånadersperiod. Efter utnämningen skall skiljedomstolens ordförande anmoda den part som inte utnämnt någon skiljedomare att göra detta inom två månader. Efter utgången av denna period skall han underrätta exekutivsekreteraren för Ekonomiska kommissionen för Europa, som skall göra denna utnämning inom en tvåmånadersperiod.

5. Skiljedomstolen skall meddela sitt beslut i enlighet med folkrätten och bestämmelserna i denna konvention.

6. En skiljedomstol tillsatt enligt dessa bestämmelser skall själv utarbeta sina procedurregler.

7. Skiljedomstolens beslut både vad gäller processordning och innehåll skall fattas med enkel majoritet bland ledamöterna.

8. Domstolen kan vidta alla lämpliga åtgärder för att fastställa fakta.

9. Parterna i tvisten skall underlätta skiljedomstolens arbete och skall i synnerhet genom att använda alla tillgängliga medel

(a) förse den med all relevant dokumentation, hjälpmedel och information, och

(b) möjliggöra för den att vid behov kalla vittnen eller experter för att få ta del av deras utsagor.

10. Parterna och skiljedomarna skall skydda alla konfidentiella uppgifter som de får i förtroende under processen i skiljedomstolen.

11. Skiljedomstolen kan, på begäran av någon av parterna, rekommendera tillfälliga skyddsåtgärder.

12. Om en av parterna i tvisten inte inställer sig hos skiljedomstolen eller inte lyckas med att försvara sin sak, kan den andra parten begära att skiljedomstolen fortsätter förhandlingarna och avger sitt slutliga beslut. En parts frånvaro eller en parts misslyckande med att försvara sin sak skall inte utgöra något hinder för att fortsätta förhandlingarna. Innan skiljedomstolen avger sitt beslut skall den försäkra sig om att yrkandet är välgrundat både faktamässigt och rättsligt.

13. Skiljedomstolen kan pröva och besluta om motyrkanden som direkt härrör från den sak som är föremål för tvist.

14. Unless the arbitral tribunal determines otherwise because of the particular circumstances of the case, the expenses of the tribunal, including the remuneration of its members, shall be borne by the parties to the dispute in equal shares. The tribunal shall keep a record of all its expenses, and shall furnish a final statement thereof to the parties.

15. Any Party to this Convention having an interest of a legal nature in the subject matter of the dispute, and which may be affected by a decision in the case, may intervene in the proceedings with the consent of the tribunal.

16. The arbitral tribunal shall render its award within five months of the date on which it is established unless it finds it necessary to extend the time limit for a period which should not exceed five months.

17. The award of the arbitral tribunal shall be accompanied by a statement of reasons. It shall be final and binding upon all parties to the dispute. The award will be transmitted by the arbitral tribunal to the parties to the dispute and to the secretariat. The secretariat will forward the information received to all Parties to this Convention.

18. Any dispute which may arise between the parties concerning the interpretation or execution of the award may be submitted by either party to the arbitral tribunal which made the award or, if the latter cannot be seized thereof, to another tribunal constituted for this purpose in the same manner as the first.

14. Såvida inte skiljedomstolen beslutar annat på grund av målets speciella omständigheter, skall kostnaderna för domstolen, inklusive ersättningen till dess ledamöter, till lika delar bäras av parterna i tvisten. Domstolen skall bokföra alla sina utgifter och tillställa parterna slutredovisning över dessa.

15. Varje part som har ett rättsligt anspråk i den sak som är föremål för tvist och som påverkas av ett beslut i målet, kan med domstolens samtycke intervenera i förhandlingarna.

16. Skiljedomstolen skall meddela sitt utslag inom fem månader från det datum då den upprättas, såvida den inte finner det nödvändigt att utsträcka tiden vilket får ske med högst fem månader.

17. Skiljedomstolens utslag skall åtföljas av en redogörelse för skälen. Det skall vara slutligt och bindande för alla parter i tvisten. Utslaget skall av skiljedomstolen vidarebefordras till parterna i tvisten och till sekretariatet. Sekretariatet skall vidarebefordra den erhållna informationen till alla parter i denna konvention.

18. Varje tvist som uppstår mellan parterna beträffande tolkningen eller verkställandet av utslaget kan av någondera parten hänskjutas till den skiljedomstol som avkunnat utslaget eller, om denna inte kan uppta saken till behandling, till en annan domstol som tillsatts för detta ändamål på samma sätt som den första.

